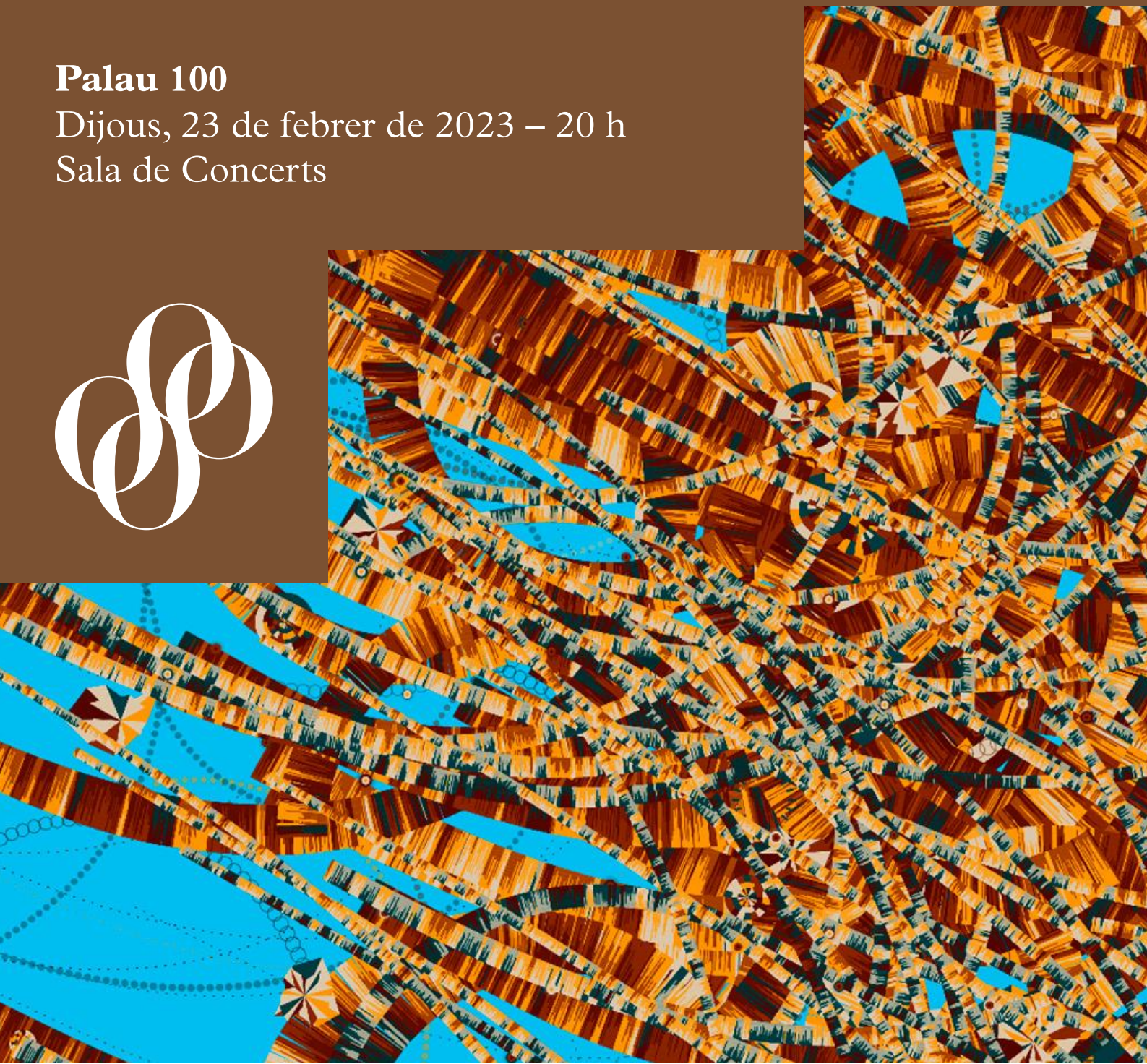

Ferrández, Orquestra Simfònica d'Anvers & Chan —*Romeu i Julieta* de Prokófiev

Palau 100

Dijous, 23 de febrer de 2023 – 20 h

Sala de Concerts

Amb el suport de:

Membre de:

Programa

Pablo Ferrández, violoncel
Orquestra Simfònica d'Anvers
Elim Chan, directora

I

Mikhaïl Glinka (1804-1857)
Ruslan i Ludmila

Obertura

Dmitri Xostakóvitx (1906-1975)
*Concert per a violoncel núm. 1, en mi bemoll
major, op. 107*

Allegretto

Moderato

Cadenza (attacca)

Allegro con moto

II

Serguei Prokófiev (1891-1953)
Suite del ballet "Romeu i Julieta"

Montaguts i Capulets (suite II, núm. 1)

La nena Julieta (suite II, núm. 2)

El frare Llorenç (suite II, núm. 3)

Ball de màscares (suite I, núm. núm. 5)

Escena del balcó (suite I, núm. 6)

La mort de Tibault (suite I, núm. 7)

Romeu amb Julieta abans de la partida (suite II, núm. 5)

Romeu a la tomba de Julieta (suite II. núm. 7)

Durada aproximada del concert: Primera part, 34 minuts | Pausa de 20 minuts | Segona part, 40 minuts.

#clàssics #popular #nousreferents

Poema

el terra i el cel

dibuixa dues línies horitzontals, paral·leles.
comença per la de sota.

deixa-hi, a l'entremig,
prou espai per respirar, per morir-hi.

desvesteix l'ull.
arrisca't a no dir-hi la teva.

Eduard Escoffet

El terra i el cel (LaBreu edicions, 2013)

Palau de la Música Catalana

Abonaments
a la carta

a partir de
3 concerts!

Joyce DiDonato
& Il Pomo d'Oro

Grigory Sokolov

Missa en Si menor de Bach
amb John Eliot Gardiner

La bella molinera de Schubert
amb Christoph Prégardien

Passió segons sant Mateu de Bach
amb Vox Luminis

La Patètica de Txaikovski
amb Teodor Currentzis

Il ritorno d'Ulisse in patria de Monteverdi

Goyescas de Granados
amb Javier Perianes

... i més de 100 concerts!

Abonaments a la carta fins al 15% de descompte.

Comentari

“Prokófiev i jo mai vam ser amics, mai vam poder tenir una xerrada oberta. Ell era un home dur i no semblava interessat en una altra cosa que no fossin ell mateix i la seva música. Probablement tenia una educació musical millor que la meua, però almenys jo no soc un esnob. Durant gairebé quinze anys va estar assegut entre dos tamborets; a Occident sempre va ser considerat un soviètic i a Rússia el rebien com un convidat occidental [...]. I així va ser com Prokófiev va acabar com un pollastre a la cassola. Va venir a Moscou a instruir-los i ells van començar a instruir-lo a ell”.

Serguei Prokófiev va tornar a la Unió Soviètica la primavera del 1936 amb la partitura del seu ballet *Romeu i Julieta* a les mans. El músic havia abandonat el seu país el 1918, després de la Revolució d'Octubre, i després d'uns anys fructífers pels Estats Units i Europa decidia postergar la seva prominent carrera a Occident. Li havien fet creure que els seus el necessitaven i, confiat, tornava a casa.

Prokófiev havia començat a escriure el ballet a París, on vivia des del 1922. L'encàrrec li havia arribat de l'Estat soviètic el 1934; no era el primer cop que en rebia, però aquesta vegada va ser a través del Teatre Kirov de Leningrad, que havia planificat posar en escena un nou ballet sobre la tragèdia *Romeu i Julieta* de Shakespeare. El règim volia demostrar que una figura internacional com ell donava suport a les idees del règim i l'estratègia van ser encàrrecs, elogis i regals; fins i tot li van comprar un cotxe. El músic, a canvi, “només” s'havia de sotmetre a les normes del Partit amb una bona disposició.

L'abril del 1936, un il·lusionat Serguei Prokófiev, amb la família, traslladava definitivament la seva residència a Moscou, per poder dedicar-se a temps complet, tal com li havien demanat, a la tragèdia dels enamorats de Verona. L'havia escrit amb tot el seu mestratge, com a agraïment i petició de clemència al règim que l'havia acollit en el seu retorn. N'havia marxat com un *enfant terrible* i ara tornava a casa com “el fill pròdig”.

Però amb poc temps va tenir prou per adonar-se que aquella no era la terra promesa. L'estrena del ballet no arribava mai i el 1938 li van retirar el passaport. La porta, que ell havia deixat oberta a la seva carrera internacional, la hi tancaven davant els nassos. A partir d'aleshores tot havia d'estar sota el control de Stalin, i Prokófiev, el músic famós, respectat a Occident i elogiat pels seus, començava a transigir, a sentir-se atacat i a obeir el règim. I això ja fins al final dels seus dies.

Romeu i Julieta es va anar convertint en un malson. El compositor havia escrit una música captivadora, commovedora, amb imatges musicals que evocaven estats emocionals capaços d'expressar, sense el text, els matisos psicològics de la tragèdia, però a tot arreu hi veien problemes. Per un costat, els ballarins es queixaven que aquella música no era adequada per ser dansada i, per una altra, hi havia la controvertida dramatúrgia d'Adrian Piotrovski, amb l'ajut del director Serguei Radlov i el compositor Serguei Prokófiev. Tots tres havien capgirat l'obra de Shakespeare: als enamorats de Verona, els esperava un "final feliç". Al nou llibret, Romeu era advertit que el verí era fals i Julieta només s'estava uns segons sense respirar. Al final, els dos enamorats ballen feliçment: "*Havien d'estar vius, perquè els morts no ballen*".

Però el feliç final va durar poc. Prokófiev va claudicar. Després de revisar la partitura, el 1938, el ballet en tres actes *Romeu i Julieta*, *opus 64* es va estrenar a Brno (actualment Txèquia) i dos anys després arribava al Teatre Kirov de Leningrad, amb un èxit aclaparador que traspassaria fronteres. En aquest impàs, Prokófiev va decidir extreure una suite orquestral de la partitura –amb els anys en va escriure fins a tres– mentre vivia l'espera amb impaciència, tot acceptant canvis, polèmiques i entomant la mort dels joves enamorats de Verona. I una mica també la seva.

Quan Prokófiev va tornar a la Unió Soviètica, Xostakóvitx, un dels compositors capdavaners, acabava de ser defenestrat, víctima d'un complot ferotge, però Serguei, el fill pròdig, ofuscat en ell i la seva música, no va voler fixar-se en allò que estaven fent al seu compatriota, que portava anys lluitant per la música i els músics del seu país. Xostakóvitx es va sentir menyspreat pel recent arribat. Anys més tard, en unes controvertides memòries publicades pòstumament el 1979 titulades *Testimoni*, encara li guardava rancúnia: “*Va venir a Moscou a instruir-los i ells van començar a instruir-lo a ell*”. Tot i compartir el mateix enemic comú, les purgues, les humiliacions, els premis degradants, les intromissions absurdes, i el mateix poder de ser els més grans compositors soviètics, mai varen trobar la manera d'acostar-se, o no varen voler, tot i estar al cas de la genialitat de l'altre.

Després de la mort de Prokófiev el 1953, el mateix dia que Stalin, Dmitri Xostakóvitx revalidava la seva imatge, era reconegut públicament com la figura indiscutible de la música soviètica, com el gran simfonista del segle XX i els reconeixements internacionals seguien creixent de manera imparable.

L'any 1959 Xostakóvitx escrivia el seu *Concert per a violoncel núm. 1*. El seu exalumne de composició al Conservatori de Moscou i amic, el violoncel·lista Mstislav Rostropóvitx, portava anys que l'hi demanava. L'estiu d'aquell any, quan Rostropóvitx va anar a buscar la partitura a casa del compositor, li va reconèixer que l'havia escrit amb l'oïda posada a la *Simfonia concertant, op. 125* de Prokófiev. El resultat era una música tràgica i alhora sarcàstica en què el violoncel fa de reflex de l'ànima del compositor. A la tardor, compositor i intèrpret marxaven als Estats Units. Era la segona vegada que Xostakóvitx abandonava el seu país, i aquest cop ho feia amb el seu *Concert per a violoncel en Mi bemoll major, op. 107* entre les mans.

Prokófiev havia tornat al seu país amb *Romeu i Julieta* i Xostakóvitx en marxava amb el seu *Concert per a violoncel*. Tots dos havien trobat la manera de creure's més lliures amb aquestes dues obres, l'un tornant, l'altre marxant!

Victòria Palma, musicòloga.

Biografies

Pablo Ferrández, violoncel

© Igor Studio

Nascut a Madrid (1991) en el si d'una família de músics, es va incorporar a la prestigiosa Escuela Superior de Música Reina Sofía als tretze anys per estudiar amb Natalia Shakhovskaya. Després va completar els estudis a l'Acadèmia Kronberg amb Frans Helmerson i es va convertir en membre de la Fundació Anne-Sophie Mutter.

Guanyador del XV Concurs Internacional Txaikovski i artista exclusiu de Sony Classical, és aclamat com un “*nou geni del violoncel*” («Le Figaro») i un intèrpret captivador, “*Ferrández té tot el lot: tècnica, coratge, esperit, autoritat com a solista, expressivitat i encant*” («El País»).

El març del 2021 va llançar el seu primer àlbum amb Sony Classical, *Reflections*, que va ser molt aclamat per la crítica i elogiat amb el premi Opus Klassik 2021. La tardor del 2022 publicarà el seu segon àlbum, amb el *Doble Concert* de Brahms, interpretat amb Anne-Sophie Mutter, la Filharmònica Txeca, dirigit per Manfred Honeck, així com el *Trio de piano* de Clara Schumann, interpretat igualment amb Anne-Sophie Mutter i amb Lambert Orkis.

Darrerament, les seves actuacions destacades inclouen LA Philharmonic, Filharmònica Txeca, Orchestra de Santa Cecilia, Filharmònica de Seül, Royal Philharmonic, Bayerischen Rundfunk Symphonie Orchester, London Philharmonic, Academy of St. Martin in the Fields, Israel Philharmonic, Philharmonisch Orkest de Rotterdam, Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya. L'artista té residències musicals a la Filarmonica Arturo Toscanini, Sinfónica de Tenerife i Orquestra de València.

La temporada 2022-23 suposarà el seu retorn al Hollywood Bowl amb LA Philharmonic, el debut al Festival de Salzburg amb la Radio Symphonie Orchester de Viena, la gira amb Anne-Sophie Mutter i la London Philharmonic per Europa, una gira espanyola amb la Simfònica d'Anvers amb Elim Chan, els retorns amb l'Orchestra di Santa Cecilia amb D. Gatti, Konzerthaus Orchester amb A. Poga, Symphony Orchestra de Baltimore amb K. Ryan, així com els debuts amb l'Orchestra Filarmonica della Scala amb R. Chailly, Filharmònica d'Oslo amb V. Petrenko, Tonkuenstler Orchestra amb R. Trevino, Indianapolis Symphony amb L. Gonzalez-Granados i NDR Elbphilharmonie Orchester amb E. Yashima.

Ferrández actuarà en recital al Carnegie Hall, Wigmore Hall, Philharmonie de Colònia, Philharmonie de Berlín, Palau de la Música Catalana, Sociedad Filarmónica de Bilbao, als festivals de Schloss-Elmau i Sion, i també serà artista resident de la BBC Scottish Symphony Orchestra.

Com a recitalista i músic de cambra, col·labora sovint amb Anne-Sophie Mutter, Janine Jansen, Vadim Repin, Martha Argerich, Denis Kozhukhin, Gidon Kremer, Yuja Wang, Nikolay Lugansky, Beatrice Rana, Maxim Rysanov, Alice Sara Ott, Elena Bashkistrova, Luis del Valle i Sara Ferrández.

Pablo Ferrández toca amb un Stradivarius "Lord Aylesford" (1696), gràcies a la Nippon Music Foundation, i amb l'Stradivarius "Archinto" (1689), un préstec generós per a tota la vida d'un membre de la Stretton Society.

Orquestra Simfònica d'Anvers

És l'orquestra simfònica de Flandes i té la seu a la Sala Reina Elisabet d'Anvers. Sota el lideratge de la directora titular, Elim Chan, i el director honorífic, Philippe Herreweghe, l'orquestra té una trajectòria en què inspira un públic nombrós i divers mitjançant concerts de primeríssim nivell.

Gràcies al seu propi cicle de concerts a grans sales, l'Orquestra Simfònica d'Anvers ocupa una posició única a Flandes. Ha estat convidada a actuar en algunes de les principals sales de concerts del món, entre les quals el Musikverein i la Konzerthaus de Viena, Festspielhaus de Salzburg, Concertgebouw d'Amsterdam, Suntory Hall i Bunka Kaikan Hall de Tòquio, filharmòniques de Colònia i Munic, Palau d'Art de Budapest i Gran Teatre Nacional de Pequín. Les seves gires internacionals per Europa i l'Àsia són una constant a la seva agenda.

A més dels concerts estables, la formació atorga un gran valor al perfeccionament i desenvolupament de projectes educatius i socials, tot oferint als infants, joves i a persones de diversos orígens socials l'avinentsa de conèixer de prop el que és una orquestra simfònica.

L'Orquestra Simfònica d'Anvers col·labora amb els principals segells discogràfics de música clàssica i diversos dels seus àlbums han estat aclamats per la premsa especialitzada. L'orquestra també té un segell propi, que es centra en l'enregistrament del repertori orquestral dels compositors belgues i de la música contemporània.

Elim Chan, directora

És una de les artistes més sol·licitades de la seva generació. Interpreta un repertori inusualment ampli d'obres simfòniques que abasten del període clàssic als nostres dies. Seguint les passes de Fritz Reiner o Bernard Haitink, es mostra amb una gestualitat no gaire expansiva, però ofereix un ritme clar, amb indicacions precises i moviments adequats. A més, té una oïda excepcionalment sensible. Va ser nomenada directora titular de l'Orquestra Simfònica d'Anvers la temporada 2019-20.

Les fites més destacades de la seva agenda aquesta temporada 2022-23 són la direcció de la *Simfonia núm. 1* de Mahler i *Un rèquiem alemany* de Brahms amb la Simfònica d'Anvers, a més de la gira per l'Estat espanyol. Així mateix, Elim Chan és Artista Retrat 2022-23 del Musikverein de Viena, i té col·laboracions amb l'*ORF Radio Symphonie-Orchester* i *Symphoniker* de Viena i amb la *Deutsche Kammerphilharmonie* de Bremen. També hi figuren els debuts amb les orquestres simfòniques de Pittsburgh i San Francisco, actuacions amb les orquestres de Toronto, Cincinnati i Atlanta i el retorn amb la *Philharmonic Orchestra* de Los Angeles (LA Phil). I a Europa, amb la *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks*, *Orchestre de París* i *Simfònica d'Oslo*, *Simfònica de la Ràdio Finlandesa* i *Deutsches Symphonie Orchester* de Berlín.

Nascuda a Hong Kong, estudià a l'Smith College de Northampton (Massachusetts) i a la University of Michigan. El 2014 va esdevenir la primera dona a guanyar el prestigiós Concurs de Direcció Donatella Flick, que la temporada 2015-16 li va permetre ser directora assistent a la London Symphony Orchestra, on va treballar estretament amb Valery Gergiev. La temporada següent va gaudir del programa de beques Dudamel Fellowship de LA Phil. Ha rebut ple suport de Bernard Haitink a les classes magistrals que el mestre va impartir a Lucerna el 2015. Les darreres temporades ha debutat com a directora amb la Chicago Symphony Orchestra, Cleveland Orchestra, Mahler Chamber Orchestra i Philharmonia Orchestra, entre d'altres.

Formació

Orquestra Simfònica d'Anvers

Violins 1rs

Lisanne Soeterbroek, *concertino*

Christophe Mourguiart

Eric Baeten

Maria Kouznetsova

Filipe Costa Raposo

Minori Yamato

Māra Miķelsone

Yuko Kimura

Laie Lee

Bérénice Awouters

Natalia Tessak

Roberto Quartararo

Nana Hiraide

Roberto Villalta Garcia

Violins 2ns

Orsolya Horváth, *cap de secció*

Miki Tsunoda

Mona Verhas

Herlinde Verjans

Frederic Van Hille

Maartje van Eggelen

Ilse Pasmans

Marjolein van der Jeugt

Liesbeth Kindt

Ciska Vandelanotte

Lin Mu

Hanneke Verbueken

Viols

Sander Geerts, *cap de secció*

Ayako Ochi

Rajmund Głównyński

Elaine Ng

Audina Musteikytė

Krzysztof Kubala

Natalia Buga

Bart Vanistendael

Wu Di

Marija Krumes

Violoncelles

Marc Vossen, *cap de secció*

Raphael Bell

Dieter Schützhoff

Olivier Robe

Birgit Barrea

Irene Cervera Esteban

Diego Liberati

Maria Mudrova

Contrabaixos

Vlad Rațiu, *cap de secció*

Ioan Baranga

Jarosław Mróz

Nassim Attar

Tadeusz Bohuszewicz

Julita Fasseva

Flautes

Edith Van Dyck

Charlène Deschamps

Peter Verhoyen

Oboès

Louis Baumann

Sébastien Vanlerberghe

Dimitri Mestdag

Clarinets

Benjamin Dieltjens

Raül Verdú Sellés

Benoît Viratelle

Fagots

Oliver Engels
Juan Ruiz Bandoux
Tobias Knobloch

Trompes

Michaela Bůžková
Eliz Erkalp
Jean-Baptiste Humbert
Lorenzo Robb
Koen Thijs

Trompetes

Alain De Rudder
Johannes Mauer
Luc Van Gorp

Trombons

Daniel Quiles Cascant
Adrián Castro Capuz
Roel Avonds

Tuba

Bernd van Echelpoel

Timbales

Pieterjan Vranckx

Percussió

Cristiano Menegazzo
Dámaso Escauriaza
Elías Blanco Del Prado
Mieke Buekers

Arpa

Samia Bousbaïne

Saxo

Simon Diricq

Piano/Celesta

Yutaka Oya

També et pot interessar...

Palau 100

11.04.23, 20 h.

Sala de Concerts

Monteverdi Choir

English Baroque Soloists

John Eliot Gardiner, director

J. S. Bach: *Missa en Si menor, BWV 232*

Preus: de 35 a 160 €

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – La Fageda – Quadris – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Marta Barnes – professor Rafael I. Barraquer Compte – Mariona Carulla Font – Lluís Carulla Font – Carlos Colomer Casellas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – María José Lavin Guitart – Anna Saura Miarnau – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – M^a. del Carmen Pous Guardia – Josep Colomer Maronas – Joaquim Uriach Torello

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

